

стинарки. Колкото пътътъ до селото намаляваше, толкова търпението ми се губеше. Искахъ най-сетне да видя това необикновено село, съ още по-необикновенитѣ му хора. При първия досегъ съ нѣкои хора отъ селото останахъ малко смутенъ — не се знаело, дали нестинаркитѣ ще играятъ въ огъня на празника на „Св. Костадинъ“. Следъ толкова дълго пѫтуване и толкова очаквания, нестинаркитѣ да не играятъ — невъзможно, отсѫдихъ азъ, макаръ да знаехъ, че миналата година не сѫ играли. Властитѣ въ селото ме приеха крайно любезно, защото бѣхъ единствениятъ гость отъ столицата.

Тръгнахъ да бродя изъ неравнитѣ улици на селото. Беднотията е потиснала и кѫщитѣ. И все пакъ, едно необикновено оживление цари всрѣдъ хората на село Българи. Утре е най-голѣмиятъ имъ празникъ — „Св. Костадинъ“ („Св. Елена“ се празнува на другия денъ съ сѫщата тържественостъ). Обичаятъ по празника започва още въ надвечерието. Въ срѣдата на селото се намира една склупена кѫщурка, наречена „конакъ“. Тя е хранилище на иконитѣ на „Св. Костадинъ и Елена“. Обстановката е като въ църква: икони, свѣщникъ, кандило, но свещеникъ тукъ не влиза. Цѣлиятъ обредъ се извѣршва отъ езически весталки — нестинаркитѣ. Вътре е и светиятъ тѣпанъ, който се бие само веднажъ въ годината, въ деня на празника на „Св. Костадинъ“ (3 юни).

Вечеръта, преди празника, иконитѣ се занасятъ отъ „конака“ въ църквата, гдето оставатъ цѣлата нощъ. Рано сутринта на празни ми събудиха нѣколко глухи удари на тѣпанъ. Множеството се събираще предъ църквата, откѫдeto млади момичета изнесоха три икони на „Св. Костадинъ и Елена“, обкичени съ гирлянди отъ стари монети. Следъ иконитѣ последваха нестинаркитѣ, гайдата, тѣпанътъ и народътъ. Гайдата писна остро, а тѣпанътъ заудря жестоко. Азъ притаихъ